

PREPORUKE

PREPORUKA VIJEĆA (EU) 2022/915

od 9. lipnja 2022.

o operativnoj suradnji tijelâ kaznenog progona

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 87. stavak 3. i članak 89. u vezi s člankom 292.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Prekogranična suradnja tijelâ kaznenog progona ključna je za uklanjanje sigurnosnih prijetnji i osiguravanje pravilnog funkcioniranja schengenskog područja. Neophodno je spriječiti da osobe pobjegnu tijelima kaznenog progona jednostavno selidbom iz jedne države članice u drugu. Pojačana prekogranična suradnja među svim tijelima kaznenog progona država članica pomoći će u poboljšanju sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela u Uniji. Ta pojačana suradnja obuhvaća prekogranična djelovanja između dviju ili više država članica, kao što su prekogranične potjere i prekogranični nadzor te transnacionalna djelovanja, kao što su zajedničke operacije, koje uključuju raspoređivanje službenikâ tijelâ kaznenog progona u drugim državama članicama.
- (2) Prekogranične potjere i prekogranični nadzor neophodni su operativni instrumenti za suradnju tijelâ kaznenog progona bez kojih osobe mogu pobjeći tim tijelima tako da prijeđu granicu kako bi iskoristile promjenu jurisdikcije i nepostojanje kontinuiteta djelovanja tijelâ kaznenog progona. Trebalo bi preporučiti da države članice riješe postojeća ograničenja koja su neke države članice uvele jer se njima stvaraju prepreke koje otežavaju provođenje takvih djelovanja na njihovim državnim područjima. Također je potrebno, uz poštovanje nadležnosti pravosudnih tijela svake države članice, prilagoditi određena pravila djelovanja u prekograničnim operacijama tijelâ kaznenog progona radi praćenja i zadržavanja osoba u okviru prekograničnog nadzora, prekograničnih potjera i tijekom zajedničkih operacija.
- (3) Uspostava stalnih zajedničkih ophodnji i drugih mogućnosti zajedničkih operacija potrebna je kako bi se odgovorilo na kriminalne aktivnosti i izazove za operativnu suradnju tijelâ kaznenog progona koje predstavlja stalna i sve veća mobilnost ljudi, robe i usluga unutar Unije. Zbog njihove razmjene informacija postojeće strukture kao što su centri za suradnju policije i carine (PCCC) imaju važnu ulogu u borbi protiv prekograničnog kriminala. PCCC-ovi bi, prema potrebi, trebali moći podupirati zajedničke ophodnje i druge zajedničke operacije na temelju zajedničke analize rizika i procjene potreba, u skladu s primjenjivim pravnim zahtjevima, kako bi se spriječila i otkrila prekogranična kaznena djela počinjena u unutarnjim graničnim područjima Unije te poduprle istrage tih prekograničnih kaznenih djela.
- (4) Kako bi države članice, Vijeće i Komisija dobili točnu kvantitativnu sliku o trenutnom stanju provedbe aktivnosti prekogranične suradnje tijelâ kaznenog progona u Uniji, trebalo bi preporučiti da države članice na godišnjoj osnovi prikupljaju podatke i izrađuju statističke podatke o svojoj operativnoj suradnji i izvijeste o tim statističkim podacima. Ti statistički podaci mogu pružiti detaljna saznanja i temeljitije razumijevanje potreba država članica i svih potencijalnih pitanja koja treba riješiti na razini Unije.

- (5) Kriminalne mreže iskorištavaju nepostojanje kontrola na unutarnjim granicama Unije kako bi ostvarile svoje kriminalne aktivnosti. Zajedničke ophodnje i druge zajedničke operacije vrijedan su alat za suzbijanje svih vrsta prekograničnog kriminala.
- (6) Ako je to relevantno i primjereno, države članice trebale bi moći provesti preporuke o prekograničnoj operativnoj suradnji tijela kaznenog progona u kontekstu Europske multidisciplinarnе platforme za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT) radi rješavanja utvrđenih i prioriternih prijetnji koje predstavljaju teški i organizirani međunarodni kriminal. Na primjer, ciljane zajedničke ophodnje fleksibilan su instrument koji se temelji na radu policije koji se vodi obavještajnim podacima, a koji mogu inicirati relevantna tijela kaznenog progona. Države članice mogle bi se koristiti ciljanim zajedničkim ophodnjama uz ostale operativne akcijske planove (OAP-ovi) EMPACT-a kao dio operativnih djelovanja za rješavanje pitanja posebnih prioriternih područja kriminala.
- (7) Ograničeni broj službenika tijela kaznenog progona koje države članice mogu rasporediti u inozemstvo i činjenica da se raspoređivanje ne koordinira na temelju prethodne zajedničke analize mogu dovesti do toga da raspoređivanja službenika tijela kaznenog progona u drugim državama članicama budu neučinkovita. Kako bi se pojednostavnilo administrativno i logističko upravljanje zajedničkim ophodnjama i drugim zajedničkim operacijama, trebalo bi preporučiti da se uspostavi platforma za potporu s paneuropskom dimenzijom. S pomoću takve platforme za potporu države članice mogle bi razmjenjivati informacije o svojim potrebama i olakšavati učinkovito i djelotvorno pokretanje zajedničkih ophodnji i drugih zajedničkih operacija kako bi održale i poboljšale javni red i sigurnost, spriječile kaznena djela i pomogle u rješavanju porasta specifičnih kriminalnih aktivnosti na ključnim lokacijama, tijekom određenog razdoblja i u posebnim situacijama. Platforma za potporu mogla bi se, prema potrebi, koristiti financijskim sredstvima Unije te administrativnom i logističkom potporom Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) osnovane Uredbom (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (8) Komunikacija i pristup dostupnim informacijama presudni su za uspješnu prekograničnu operativnu suradnju tijela kaznenog progona. Trebalo bi preporučiti da države članice službenicima tijela kaznenog progona koji djeluju u drugoj državi članici dopuste pristup u stvarnom vremenu informacijama koje se čuvaju u informacijskim sustavima Unije, putem europskog portala za pretraživanje (ESP), i svojim relevantnim nacionalnim bazama podataka putem mobilnih rješenja, kao što su prijenosni uređaji ili računala tijela kaznenog progona ugrađena u vozila, u skladu s primjenjivim pravima pristupa te primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom. Trebalo bi preporučiti da se informacije koje se pružaju tijelima kaznenog progona druge države članice ograniče na one koje zahtijevaju službenici tijela kaznenog progona za izvršavanje svojih dužnosti tijekom prekogranične suradnje tijela kaznenog progona. Trebalo bi preporučiti i da se službenike tijela kaznenog progona koji djeluju u drugoj državi članici opremi pouzdanim i sigurnim, međusobno povezivim sredstvima za mobilnu komunikaciju u stvarnom vremenu, kao što su alati za trenutačnu razmjenu poruka, koji funkcioniraju preko granica, kako bi izravno komunicirali s tijelima svoje države i tijelima države članice domaćina. Potrebno je osigurati međusobnu povezanost sredstava za sigurnu prekograničnu komunikaciju koja u najmanju ruku omogućuju sigurnu upotrebu sredstava za mobilnu komunikaciju u stvarnom vremenu, kao i geolokaciju vozila tijela kaznenog progona kojima se koristi službenici tijela kaznenog progona, na primjer uređajima za GPS praćenje ili bespilotnim letjelicama tijekom prekogranične operacije tijela kaznenog progona.

Stoga bi trebalo preporučiti da se države članice, u skladu sa svojim specifičnim potrebama, koriste tehničkim rješenjima koja omogućuju, na primjer, Europol, posebno uz savjetovanje sa svojim laboratorijem za inovacije te na temelju iskustva na relevantnim zadacima i projektima europskog inovacijskog centra za unutarnju sigurnost, posebne stručne skupine poput temeljne skupine za sigurne komunikacije i Europske mreže službi kaznenog progona nadležnih za tehnološka pitanja (ENLETS), kao i projekti poput projekta BroadWay. Države članice mogu takvu međusobnu povezanost, osigurati i međusobnim povezivanjem postojećih sustava sa susjednim državama članicama.

- (9) Za djelotvornu prekograničnu operativnu suradnju tijela kaznenog progona potrebna je zajednička kultura u pogledu vođenja kaznenog progona u Uniji. Uspostava zajedničkih tečajeva početnog osposobljavanja, poput onih koje su Francuska i Španjolska organizirale u Valdemoru, programa razmjene kadeta tijela kaznenog progona u vezi s pitanjima povezanim s tom suradnjom te tečajeva za trajno usavršavanje u tom području za službenike tijela

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53.).

kaznenog progona i kriminalističke inspektore ključna je za stjecanje vještina, znanja i povjerenja. Važno je da države članice u svoje nacionalne tečajeve početnog osposobljavanja za kadete tijela kaznenog progona po mogućnosti uključe i tečaj o prekograničnoj operativnoj suradnji tijela kaznenog progona. Također je važno da države članice u suradnji s Agencijom Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL) osnovanom uredbom (EU) 2015/2219 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ nastoje osmisliti ili prilagoditi tečajeve o prekograničnoj operativnoj suradnji tijela kaznenog progona te da države članice osiguraju tečajeve jezika kao dio nacionalnog trajnog osposobljavanja službenika.

Mogle bi se predvidjeti profesionalne mogućnosti kadeta i službenika tijela kaznenog progona koji su završili takve tečajeve osposobljavanja. Trebalo bi preporučiti da se države članice nastave na najbolji način koristiti uslugama CEPOL-a tako da CEPOL obavijeste o svojim potrebama za osposobljavanjem, podupiru aktivnosti CEPOL-a i doprinose usklađivanju svojeg portfelja osposobljavanja s prioritetima povezanim s prekograničnom suradnjom tijela kaznenog progona utvrđenima u procjenama strateških potreba EU-a za osposobljavanjem (EU-STNA). Trebalo bi preporučiti da države članice razmotre mogućnost uspostave opsežnih i dugoročnih paneuropskih zajedničkih programa osposobljavanja i razmjene u području prekogranične operativne suradnje tijela kaznenog progona za kadete i službenike tih tijela.

- (10) S obzirom na važnost koordinacije i suradnje u vezi s pitanjima obuhvaćenima ovom Preporukom, a posebno njezine provedbe, prekogranična operativna suradnja tijela kaznenog progona trebala bi biti stalna točka za raspravu u okviru relevantne radne skupine Vijeća. Ta bi radna skupina mogla služiti kao stalni forum na kojem države članice raspravljaju o tim pitanjima, među ostalim o usklađivanju njihovih pravila i sporazuma, drugim mjerama za uklanjanje prepreka djelotvornosti i učinkovitosti operacija prekogranične suradnje tijela kaznenog progona, izvješćivanju o postignutom napretku te pitanjima koja se odnose na potrebne smjernice i primjere dobre prakse.
- (11) Trebalo bi preporučiti da se ova Preporuka provede u razumnom roku. Trebalo bi preporučiti i da države članice u što kraćem razumnom roku pokrenu postupak preispitivanja, ako je to relevantno i primjereno, nacionalnih pravila te bilateralnih i multilateralnih sporazuma s drugim državama članicama kako bi se ova Preporuka provela.
- (12) Ovom se Preporukom ne utječe na pravila o nošenju i upotrebi službenog oružja, među ostalim u situacijama obrane drugih, upotrebi povlastica u cestovnom prometu, upotrebi tehničkih sredstava za provođenje prekograničnog nadzora ili provedbi provjera identiteta i zadržavanju osoba koje pokušavaju izbjeći takve provjere. Slično tome, njome se ne bi smjelo utjecati ni na pravila kojima se utvrđuje što je obuhvaćeno pravosudnom suradnjom ili za što je potrebno odobrenje pravosudnog tijela.
- (13) Kako bi se osigurala dosljednost, definicije i jamstva iz ove Preporuke trebali bi se, ako je to relevantno, temeljiti na primjenjivom pravu Unije, osobito Konvenciji o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama ⁽³⁾ (CISA), posebno njezinim člancima od 39. do 46. te odlukama Vijeća 2008/615/PUP ⁽⁴⁾ i 2008/616/PUP ⁽⁵⁾ („Prümske odluke“), posebno člancima od 17. do 19. Odluke 2008/615/PUP, te tumačiti u skladu s njima. Isto se primjenjuje i za potrebe poštovanja nacionalnog prava ako pravo Unije već upućuje na nacionalne norme.

⁽²⁾ Uredba (EU) 2015/2219 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o Agenciji Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL) i o zamjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2005/681/PUP, (SL L 319, 4.12.2015., str. 1.)

⁽³⁾ SL L 239, 22.9.2000., str. 19.

⁽⁴⁾ Odluku Vijeća 2008/615/PUP od 23. lipnja 2008. o produbljanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala (SL L 210, 6.8.2008., str. 1.)

⁽⁵⁾ Odluka Vijeća 2008/616/PUP od 23. lipnja 2008. o provedbi Odluke 2008/615/PUP o produbljanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala (SL L 210, 6.8.2008., str. 12.)

- (14) Napredak postignut u provedbi ove Preporuke trebalo bi preispitati nakon određenog razdoblja. Stoga bi Komisija najkasnije u roku dvije godine od donošenja ove Preporuke trebala ocijeniti postignut napredak i nakon savjetovanja s državom članicom podnijeti izvješće. O tom bi se izvješću trebalo raspravljati u okviru Vijeća, među ostalim kako bi Komisija predložila pravno obvezujuće akte prava Unije, ako su takvi akti potrebni u području operativne suradnje tijelâ kaznenog progona.
- (15) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji (UEU) i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Danska ne sudjeluje u donošenju ove Preporuke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Preporuka predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska bi, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj Preporuci trebala odlučiti hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.
- (16) Ova Preporuka, osim njezinih odjeljaka 2.1., 2.2. i 2.3., predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska sudjeluje u skladu s člankom 5. stavkom 1. Protokola br. 19 o schengenskoj pravnoj stečevini uključenoj u okvir Europske unije, priloženog UEU-u i UFEU-u, i člankom 6. stavkom 2. Odluke Vijeća 2002/192/EZ ⁽⁶⁾; Irska stoga sudjeluje u donošenju ove Preporuke.
- (17) U pogledu Islanda i Norveške ova Preporuka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽⁷⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točke H Odluke Vijeća 1999/437/EZ ⁽⁸⁾.
- (18) U pogledu Švicarske ova Preporuka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽⁹⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točke H Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ ⁽¹⁰⁾ i člankom 3. Odluke Vijeća 2008/149/PUP ⁽¹¹⁾.
- (19) U pogledu Lihtenštajna ova Preporuka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

⁽⁷⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

⁽⁸⁾ Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.).

⁽⁹⁾ SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

⁽¹⁰⁾ Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str 1.).

⁽¹¹⁾ Odluka Vijeća 2008/149/PUP od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 50.).

pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽¹³⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točke H Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU ⁽¹³⁾ i člankom 3. Odluke Vijeća 2011/349/EU ⁽¹⁴⁾.

- (20) U pogledu Cipra odjeljci 2.1. i 2.2. ove Preporuke predstavljaju akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je na drugi način s njom povezan, u smislu članka 3. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2003.
- (21) U pogledu Bugarske i Rumunjske odjeljci 2.1. i 2.2. ove Preporuke predstavljaju akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je na drugi način s njom povezan, u smislu članka 4. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2005.
- (22) U pogledu Hrvatske odjeljci 2.1. i 2.2. ove Preporuke predstavljaju akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je na drugi način s njom povezan, u smislu članka 4. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2011.,

PREPORUČUJE:

OPĆI OKVIR

- (a) Uzimajući u obzir činjenicu da ova Preporuka nije pravno obvezujuća, preporučuje se da mjere koje su u njoj navedene države članice provedu u skladu s primjenjivim pravom Unije, posebno onim koje je pravno obvezujuće;
- (b) Ovu Preporuku ne bi trebalo tumačiti na način da se njome nastoji utjecati na nacionalna pravila kojima se predviđaju ovlasti, uloge, nadležnosti, ograničenja, zaštitne mjere i uvjeti koji njome nisu posebno obuhvaćeni, a koji se primjenjuju na relevantne aktivnosti prekogranične operativne suradnje tijela kaznenog progona na temelju obvezujućih pravnih akata Unije, uključujući CISA-u i Prümске odluke, i nacionalnog prava koje je u skladu s pravom Unije;
- (c) Ova je Preporuka u skladu s obvezom poštovanja temeljnih prava i pravnih načela sadržanih u članku 6. UEU-a, uključujući pravo na djelotvoran pravni lijek i pravo na pošteno suđenje te visoke standarde zaštite podataka utvrđene u pravu Unije, posebno u Direktivi (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁵⁾.
- (d) Države članice mogu zadržati na snazi ili donijeti pravila i sklopiti sporazume kojima se predviđa bliža suradnja od mjera utvrđenih u ovoj Preporuci.

⁽¹³⁾ SL L 160, 18.6.2011., str. 21.

⁽¹³⁾ Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str.19.).

⁽¹⁴⁾ Odluka Vijeća 2011/349/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju u ime Europske unije Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, posebno u odnosu na pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima i policijsku suradnju (SL L 160, 18.6.2011. str. 1).

⁽¹⁵⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

- (e) Preporučuje se da države članice provedu ovu Preporuku ne dovodeći u pitanje Konvenciju o uzajamnoj pomoći i suradnji među carinskim upravama ⁽¹⁶⁾ (Napulj II.) sastavljenu na temelju članka K.3 Ugovora o Europskoj uniji.

SVRHA I PODRUČJE PRIMJENE

Svrha je ove Preporuke ojačati operativnu suradnju tijelâ kaznenog progona.

Operativnom suradnjom tijelâ kaznenog progona obuhvaćene su situacije u kojima tijela kaznenog progona jedne države članice djeluju na državnom području druge države članice u kontekstu prekograničnih i drugih transnacionalnih djelovanja između dviju ili više država članica, primjerice tijekom prekograničnih potjera, prekograničnih nadzora, zajedničkih ophodnji ili drugih zajedničkih operacija ili u vezi s turističkom sezonom ili masovnim događajem.

1. DEFINICIJE

Za potrebe ove Preporuke primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „tijelo kaznenog progona” znači nadležno tijelo u smislu članka 87. stavka 1. UFEU-a;
- (b) „prekogranična potjera” znači operacija kaznenog progona u kojoj službenici tijela kaznenog progona države članice u toj državi članici progone jednu ili više osoba te, tijekom te potjere, prelaze granicu u drugu državu članicu i nastavljaju taj progon na državnom području jedne države članice ili više njih nakon što su osoba ili osobe prešle granicu;
- (c) „prekogranični nadzor” znači operacija kaznenog progona u kojoj službenici tijela kaznenog progona države članice nadziru jednu ili više osoba, u okviru kaznene istrage u toj državi članici, te nastavljaju nadzor na državnom području jedne ili više država članica nakon što su osoba ili osobe pod nadzorom prešle njihovu granicu;
- (d) „zajedničke operacije” znači operacije kaznenog progona, uključujući zajedničke ophodnje i druge zajedničke operacije u području javnog reda, javne sigurnosti i suzbijanja kriminaliteta, koje zajednički provode službenici tijela kaznenog progona dviju ili više država članica, pri čemu službenici iz jedne države članice djeluju na državnom području druge države članice;
- (e) „jedinstvena kontaktna točka” znači nacionalno središnje tijelo imenovano za međunarodnu suradnju tijelâ kaznenog progona u skladu s odjeljkom „Opći okvir” ove Preporuke;
- (f) „centar za suradnju policije i carine” ili „PCCC” znači zajednička struktura kaznenog progona čiji je cilj razmjena informacija i pružanje potpore drugim aktivnostima kaznenog progona u unutarnjim graničnim područjima Unije, koju je država članica uspostavila na temelju bilateralnog ili multilateralnog sporazuma s jednom ili više susjednih država članica i koja se nalazi u neposrednoj blizini granica između dotičnih država članica;
- (g) „statistički podaci” odnosi se na neosobne podatke koje su prikupile države članice i o kojima su izvjestile Vijeće i Komisiju u vezi s operacijama prekogranične suradnje tijelâ kaznenog progona, kako je utvrđeno u odjeljku 2.

2. UKLANJANJE PREPREKA OPERATIVNOJ SURADNJI TIJELÂ KAZNENOG PROGONA KAD SLUŽBENICI TIJELÂ KAZNENOG PROGONA DJELUJU U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI

2.1. Prekogranična potjera:

- (a) Preporučuje se da države članice:
- osiguraju da vrste kaznenih djela u pogledu koji se mogu provesti prekogranične potjere na njihovu državnom području obuhvaćaju kaznena djela navedena u Prilogu, kao i sva druga kaznena djela koja mogu dovesti do izručenja ili predaje te, ako je to u skladu s nacionalnim pravom, izbjegavanje provjera od strane tijela kaznenog progona;

⁽¹⁶⁾ SL C 24, 23.1.1998., str. 2.

- ii. dopuste provođenje prekograničnih potjera na svojim državnim područjima preko kopnenih, riječnih, jezerskih i zračnih granica;
 - iii. dopuste nastavak prekograničnih potjera na svojim državnim područjima bez ikakvog geografskog ili vremenskog ograničenja do dolaska službenika njihova tijela kaznenog progona;
 - iv. na godišnjoj osnovi prikupljaju podatke i izrađuju statističke podatke o prekograničnim potjerama koje su provela njihova tijela kaznenog progona i o njima izvješćuju Vijeće i Komisiju; ti godišnji statistički podaci uključuju:
 - broj provedenih prekograničnih potjera,
 - države članice na čijim su državnim područjima provedene potjere.
- (b) Preporučuje se da države članice dopuste službenicima tijela kaznenog progona druge države članice koji provode prekogranične potjere na njihovu državnom području da:
- i. nose svoje službeno oružje i streljivo te drugu službenu opremu;
 - ii. koriste svoje službeno oružje u zakonitoj samoobrani i obrani drugih u skladu s nacionalnim pravom države članice domaćina;
 - iii. koriste privilegije u cestovnom prometu koje se primjenjuju u državama članicama u kojima se odvija prekogranična potjera;
 - iv. u skladu s nacionalnim pravom države članice domaćina upotrebljavaju svoje GPS sustave kako bi tijela kaznenog progona te druge države članice pratila vozila službenika koji provode prekogranične potjere;
 - v. upravljaju sredstvima za sigurnu prekograničnu komunikaciju u stvarnom vremenu.
- (c) Preporučuje se da države članice razmotre mogućnost da službenicima tijela kaznenog progona druge države članice koji provode prekograničnu potjeru na njihovu državnom području dopuste da zaustave i privremeno zadrže osobu nad kojom se provodi potjera u skladu s postupcima utvrđenima u nacionalnom pravu države članice domaćina, među ostalim s pomoću prisile i fizičke sile, te s pravom na provođenje sigurnosne pretrage do dolaska tijela kaznenog progona države članice domaćina.

2.2. Prekogranični nadzor

- (a) Preporučuje se da države članice:
- i. dopuste provođenje prekograničnog nadzora na svojem državnom području nad osobama osumnjičenima za pripremu, počinjenje ili sudjelovanje u jednom ili više kaznenih djela navedenih u Prilogu, kao i svim drugim kaznenim djelima koja mogu dovesti do izručenja ili predaje, ali i nad osobama koje mogu dovesti do identifikacije ili praćenja takvih osumnjičenih osoba;
 - ii. osiguraju da se prekogranični nadzor može provoditi u svrhu utvrđivanja jesu li konkretna kaznena djela počinjena ili se pripremaju;
 - iii. dopuste provođenje prekograničnog nadzora na svojem državnom području preko kopnenih, morskih, riječnih, jezerskih i zračnih granica;
 - iv. na temelju zajednički dogovorenih postupaka dopuste i olakšaju objedinjavanje materijala u svrhu učinkovitijeg provođenja prekograničnog nadzora;
 - v. imenuju središnje tijelo ili tijela za koordinaciju ulaznog i izlaznog prekograničnog nadzora, da budu dio jedinstvene kontaktne točke ili rade u bliskoj suradnji s njom te da mogu obraditi i dostaviti zahtjeve za odobrenje 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu.

- (b) Preporučuje se da države članice dopuste službenicima tijela kaznenog progona druge države članice koji provode prekogranični nadzor na njihovu državnom području da:
- i. nose svoje službeno oružje i streljivo te drugu službenu opremu;
 - ii. koriste svoje službeno oružje u zakonitoj samoobrani i obrani drugih u skladu s nacionalnim pravom države članice domaćina;
 - iii. u skladu s nacionalnim pravom države članice domaćina koriste sva tehnička sredstva potrebna za provođenje prekograničnog nadzora, uključujući GPS uređaje, bespilotne letjelice, audioopremu i videoopremu;
 - iv. upravljaju sredstvima za sigurnu prekograničnu komunikaciju u stvarnom vremenu.

2.3. Zajedničke operacije

- (a) Preporučuje se da države članice dopuste službenicima tijela kaznenog progona druge države članice uključenima u zajedničke operacije koje se provode na njihovu državnom području, pod uvjetom da su slične ovlasti i nadležnosti dodijeljene službenicima njihovih vlastitih tijela kaznenog progona, da učine barem sljedeće:
- i. obavljaju provjere identiteta i privremeno zadrže svaku osobu koja pokušava izbjeći takvu provjeru;
 - ii. nose uniformu i svoje službeno oružje i streljivo te drugu službenu opremu;
 - iii. koriste svoje službeno oružje u zakonitoj samoobrani i, prema potrebi, u obrani drugih;
 - iv. upravljaju svojim sredstvima za sigurnu komunikaciju u stvarnom vremenu preko granica ili pružaju druge mogućnosti za prekograničnu komunikaciju. U tu bi svrhu trebalo predvidjeti potrebne tehničke preduvjete za sigurnu komunikaciju u stvarnom vremenu;
- (b) Preporučuje se da države članice koordiniraju zajedničke operacije u slučajevima kada njihova tijela kaznenog progona provode više operacija.
- (c) Preporučuje se da države članice na godišnjoj osnovi prikupljaju podatke i izrađuju statističke podatke o prekograničnim ophodnjama i drugim zajedničkim operacijama koje su provela njihova tijela kaznenog progona na državnom području drugih država članica i o njima izvješćuju Vijeće i Komisiju; ti godišnji statistički podaci uključuju:
- i. broj provedenih zajedničkih ophodnji i drugih zajedničkih operacija,
 - ii. države članice na čijim državnim područjima su se odvijale zajedničke ophodnje ili druge zajedničke operacije.

3. CENTRI ZA POLICIJSKU I CARINSKU SURADNJU

- (a) Preporučuje se da države članice koje su domaćini ili sudjeluju u centru za policijsku i carinsku suradnju osiguraju da centri za policijsku i carinsku suradnju uz razmjenu informacija, koja je trenutačno njihova najvažnija zadaća, obavljaju i sljedeće zadaće:
- i. olakšavaju podupiranje i, ako je relevantno, koordiniranje zajedničkih ophodnji i drugih zajedničkih operacija u unutarnjim graničnim područjima Unije;

- ii. doprinose ili izrađuju zajedničke analize prekograničnih kaznenih djela specifičnih za njihovo granično područje unutar Unije i, prema potrebi, dijele takve analize putem nacionalne jedinstvene kontaktne točke s relevantnim nacionalnim tijelima, drugim državama članicama i nadležnim agencijama i tijelima Unije, kao što su Europol, Europska granična i obalna straža uspostavljena Uredbom (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁷⁾ i Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) osnovan Odlukom Komisije 1999/352/EZ, EZUČ, Euratom ⁽¹⁸⁾;
 - iii. podupiru istrage prekograničnih kaznenih djela u unutarnjim graničnim područjima Unije.
 - (b) Preporučuje se da države članice jačaju prekograničnu suradnju tijelâ za kazneni progon i usvajaju najbolje prakse u pogledu takve suradnje sa susjednim državama, na bilateralnoj ili multilateralnoj osnovi, među ostalim putem zajedničkih policijskih postaja i centara za policijsku i carinsku suradnju.
4. PLATFORMA ZA POTPORU ZAJEDNIČKIM OPHODNJAMA I DRUGIM ZAJEDNIČKIM OPERACIJAMA
 - (a) Preporučuje se da države članice uspostave platformu za potporu koja bi omogućila da se utvrde potrebe svake države članice i centralno registriraju bez prijenosa osobnih podataka u pogledu organiziranja zajedničkih ophodnji ili drugih zajedničkih operacija:
 - i. na lokacijama koje su od posebne važnosti za sprečavanje i suzbijanje kriminala kao što su ključna središta kriminalnih aktivnosti ili turistička područja koja posjećuju turisti iz drugih država članica;
 - ii. tijekom masovnih okupljanja i velikih događanja koji će vjerojatno privući posjetitelje iz drugih država članica, kao što su velika sportska događanja ili međunarodni sastanci na vrhu;
 - iii. u slučaju katastrofe ili teške nesreće, u koordinaciji s Mehanizmom Unije za civilnu zaštitu, a posebno Koordinacijskim centrom za odgovor na hitne situacije ⁽¹⁹⁾.
 - (b) Preporučuje se da države članice:
 - i. platformi za potporu pruže informacije o svojim potrebama i okolnostima zahtjeva za održavanje javnog reda i sigurnosti te sprečavanje kaznenih djela;
 - ii. odrede, ovisno o prirodi zajedničkih operacija, odgovarajuću kontaktnu točku kao nacionalnu kontaktnu točku za takve zajedničke ophodnje i druge zajedničke operacije te prijenos relevantnih informacija.
5. OSIGURAVANJE UČINKOVITOG PRISTUPA INFORMACIJAMA I SREDSTVIMA ZA KOMUNIKACIJU
 - (a) Preporučuje se da države članice osiguraju da službenici njihovih tijela kaznenog progona koji su uključeni u prekograničnu operativnu suradnju tijelâ kaznenog progona obuhvaćenu ovom Preporukom i djeluju na državnom području druge države članice:
 - i. imaju siguran pristup na daljinu vlastitim nacionalnim bazama podataka te bazama podataka Unije i međunarodnim bazama podataka putem europskog portala za pretraživanje, kako je dopušteno na temelju prava Unije i njihova nacionalnog prava, čime im se omogućuje obavljanje dužnosti kaznenog progona na državnom području druge države članice u okviru prekogranične operativne suradnje tijelâ kaznenog progona, kao što je obavljanje provjera identiteta;
 - ii. mogu se koristiti sredstvima za sigurnu komunikaciju u stvarnom vremenu koja funkcioniraju na državnom području druge države članice i koja im omogućuju da izravno komuniciraju s tijelom kaznenog progona njihove države članice i službenicima tijela kaznenog progona drugih dotičnih država članica.

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).

⁽¹⁸⁾ Odluka Komisije 1999/352/EZ, EZUČ, Euratom od 28. travnja 1999. o osnivanju Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) (SL L 136, 31.5.1999., str. 20.).

⁽¹⁹⁾ Tijekom kriza i izvanrednih situacija (uglavnom povezanih s katastrofama ili velikim nesrećama) svaka pogođena država članica ili treća zemlja može zatražiti civilnu zaštitu ili humanitarnu pomoć putem Mehanizma Unije za civilnu zaštitu. Koordinacijski centar za odgovor na hitne situacije zatim koordinira, olakšava i sufinancira odgovor država članica na zahtjev za pomoć.

- (b) Preporučuje se da države članice osiguraju sigurnu izravnu prekograničnu komunikaciju u stvarnom vremenu upotrebom tehničkih rješenja koja će osigurati, primjerice, Europol, posebne stručne skupine ili projekti koje financira Unija ili povezivanjem postojećih sustava sa susjednim državama članicama.

6. ZAJEDNIČKO OSPOSOBLJAVANJE I PROFESIONALNI RAZVOJ U PODRUČJU PREKOGRANIČNE OPERATIVNE SURADNJE TIJELÂ KAZNENOG PROGONA

Preporučuje se da države članice:

- (a) u tečajeve početnog osposobljavanja po mogućnosti uključe tečaj o prekograničnoj operativnoj suradnji tijelâ kaznenog progona kako bi se kadete tijelâ kaznenog progona upoznalo s europskom kulturom u pogledu vođenja kaznenog progona;
- (b) ako je to razumno provedivo unutar nacionalnih struktura, zajedno sa susjednim državama članicama uspostave zajedničke tečajeve početnog osposobljavanja i razmjene za kadete tijelâ kaznenog progona u području prekogranične operativne suradnje tijelâ kaznenog progona;
- (c) nastoje osmisliti ili prilagoditi, u suradnji s CEPOL-om na zahtjev država članica, svoje nacionalne tečajeve o prekograničnoj operativnoj suradnji tijelâ kaznenog progona koji će se upotrebljavati za kontinuirani profesionalni razvoj službenikâ tijelâ kaznenog progona na nacionalnoj razini;
- (d) uspostave zajedničke tečajeve i inicijative za kontinuirani profesionalni razvoj službenikâ tijelâ kaznenog progona kako bi stekli vještine i znanje o prekograničnoj operativnoj suradnji tijelâ kaznenog progona, posebno o relevantnom pravu, pravilima djelovanja, alatima, tehnikama, mehanizmima, postupcima i najboljim praksama;
- (e) nastoje osmisliti i ponuditi profesionalne mogućnosti za službenike tijelâ kaznenog progona koji su završili zajedničke tečajeve početnog osposobljavanja, programe razmjene ili posebne tečajeve o prekograničnoj operativnoj suradnji tijelâ kaznenog progona;
- (f) osiguraju jezične tečajeve i osposobljavanje za službenike tijelâ kaznenog progona koji će vjerojatno biti uključeni u prekograničnu operativnu suradnju tijelâ kaznenog progona, operativne postupke, upravno i kazneno pravo, kaznene postupke drugih država članica i tijela za kontakt u drugim državama članicama;
- (g) uzimajući u obzir potrebe država članica, nastoje uskladiti svoj portfelj osposobljavanja s prioritetima povezanim s prekograničnom operativnom suradnjom tijelâ kaznenog progona utvrđenima u procjenama strateških potreba EU-a za osposobljavanjem (EU-STNA);
- (h) obavijeste CEPOL o svojim potrebama za osposobljavanjem u vezi s prekograničnom operativnom suradnjom tijelâ kaznenog progona i podupiru relevantne aktivnosti CEPOL-a kako bi on mogao doprinijeti osposobljavanju službenika tijela kaznenog progona;
- (i) razmotre mogućnost uspostave opsežnih i dugoročnih paneuropskih zajedničkih programa osposobljavanja i razmjene u području prekogranične operativne suradnje tijelâ kaznenog progona za kadete i službenike tih tijela.

7. ZAVRŠNE ODREDBE

- (a) Preporučuje se da države članice rasprave pitanja obuhvaćenima ovom Preporukom, osobito pitanja povezana s njezinom provedbom te da ostvare napredak u vezi s njima.
- (b) Preporučuje se da države članice u potpunosti iskoriste financijsku potporu dostupnu u okviru Instrumenta za financijsku potporu u području policijske suradnje, sprečavanja i suzbijanja kriminala o upravljanja krizama uspostavljenog Uredbom (EU) br. 513/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁰⁾ (Fond za unutarnju sigurnost – policija) kako bi poboljšale i pojačale prekograničnu operativnu suradnju.

⁽²⁰⁾ Uredba (EU) br. 513/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o uspostavljanju, u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, Instrumenta za financijsku potporu u području policijske suradnje, sprečavanja i suzbijanja kriminala i upravljanja krizama i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2007/125/PUP (SL L 150, 20.5.2014., str. 93.).

- (c) Preporučuje se da prilikom provedbe ove Preporuke države članice što je prije moguće nakon datuma donošenja ove Preporuke prema potrebi pokrenu postupak preispitivanja svojih nacionalnih pravila te bilateralnih i multilateralnih sporazuma o operativnoj suradnji tijela kaznenog progona s drugim državama članicama.
- (d) Preporučuje se da najkasnije u roku dvije godine od datuma donošenja ove Preporuke Komisija ocijeni provedbu ove Preporuke u državama članicama te da nakon savjetovanja s državama članicama objavi izvješće i predstavi ga Vijeću.

Sastavljeno u Luxembourg 9. lipnja 2022.

Za Vijeće
Predsjednik
É. DUPOND-MORETTI

PRILOG

Popis kaznenih djela iz pododjeljaka 2.1. i 2.2.

- Sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji,
- terorizam,
- trgovina ljudima,
- spolno iskorištavanje djece i dječja pornografija,
- nedopuštena trgovina opojnim drogama i psihotropnim tvarima,
- nedopuštena trgovina oružjem, streljivom i eksplozivima,
- korupcija, uključujući podmićivanje,
- prijevarena, uključujući onu koja štetno utječe na financijske interese Unije kako su definirani u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾,
- pranje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom,
- krivotvorenje valute, uključujući euro,
- računalni kriminalitet,
- kaznena djela protiv okoliša, uključujući nedopuštenu trgovinu ugroženim životinjskim vrstama te ugroženim biljnim vrstama i sortama,
- omogućivanje neovlaštenog ulaska i boravka,
- ubojstvo i teška tjelesna ozljeda,
- nedopuštena trgovina ljudskim organima i tkivom,
- otmica, nezakonito oduzimanje slobode i držanje talaca,
- rasizam i ksenofobija,
- organizirana ili oružana pljačka,
- nedopuštena trgovina kulturnim dobrima, uključujući starine i umjetnička djela,
- prijevarena,
- reketarenje i iznuda,
- krivotvorenje i prodaja krivotvorenih proizvoda,
- krivotvorenje administrativnih isprava i trgovina njima,
- krivotvorenje sredstava plaćanja,
- nezakonita trgovina hormonskim tvarima i drugim pospješivačima rasta,
- nedopuštena trgovina nuklearnim ili radioaktivnim materijalima,
- trgovina ukradenim vozilima,
- silovanje,
- palež,
- kaznena djela iz nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda,
- otmica letjelice, plovila ili svemirske letjelice,
- sabotaza.

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).